

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.).
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5/20, za pol leta Kron 2/60.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesarskih vojaških vaj ne bo.

ISL 29. Danes ob 11. uri predpoludne je cesar v sprejel v avdienci načelnika generalnega štaba Gj. Conrada pl. Hötzen-dorfa. Avdienca je trajala eno uro. — Cesar je na predlog načelnika generalnega štaba odredil, da odpadejo letošnje cesarske vojaške vaje. Vzrok tej odločitvi je konjska kuga, ki razsaja v področju 20. vojnega zbora.

Načelnik generalnega štaba je o tem obvestil nadvojvodo Frana Ferdinanda in voj. ministra. Popoludne se povrne na Dunaj.

Občinski svet v Poštorni razpuščen.

DUNAJ 29. Kor. Wilhelm poroča: Iz 25 členov obstoječega občinskega zastopstva v Poštorni je namestništvo razpuščeno, ker je dvanajst zastopnikov položilo mandate. En mandat je izprazen vsled smrti in tako je občinsko zastopstvo z 12 člani nesklepčno. Začasnim občinskim upraviteljem je bil imenovan okrajni komisar dr. Emanuel Dreyer, ki je že prevzel občinske posle.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 29. Zbornica je nadaljevala generalno debato o predlogi glede in-
artikulacije trgovinske pogodbe z Romunsko. — Govoril je trgovinski minister Hieronymi, ki je na vrhuncu govora prosil zbornico, naj vsprejme predlogo.

Za njim je povzel besedo bivši državni tajnik v poljedelskem ministerstvu Bela Mezöss (Košutova stranka), ki je izjavil, da bo glasoval za predlogo. — Nato je bila debata zaključena.

Potem ko je govoril še poročevalec Geza Pap je bila predloga v splošnem in v podrobnostih vsprejeta enoglasno. — Na to je bila še vsprejeta predloga, po kateri je za oba podpredsednika določena letna plača po 12.000 K. — Zatem je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri z dnevnim redom: nekatere manjše predlog in predloga glede 500 mil. posojila.

Španska in Vatikan.

MADRID 29. Kakor poroča „Imperial“, stavi ministerski predsednik Canalejas danes popoldne krajju v San Sebastianu zaupno vprašanje glede pogajanj z Vatikanom.

Dunaj 29. Bolgarski car Ferdinand si je danes s svojo soprogo in prestolonaslednikom ogledal lovsko razstavo.

Dunaj 29. Sinoči je dospel semkaj bolgarski car Ferdinand.

Kolin 29. Danes zjutraj so v Licutovi ulici našli 53-letno ženo kolarja Julija Weberja obešeno na oknu. Njena 33 letna omožena hči je ležala zadavljena pred svojo posteljo, razum tega so našli tudi zadavljene v postelji njene 3 otroke v starosti od 3 do 7 let. Gospa Weber je bila že enkrat v nekem sanatoriju za nervozne. Sodi se, da je v napadu blaznosti zadavila svojo hčer in svoje tri unuke ter se potem sama obesila.

Madrid 29. Kakor poroča list „Abc“ iz Barcelone, je bil generalni štrajh sklenjen že pred dvema tedni in prične bržkone tekom prvega tedna meseca avgusta.

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prevel V. B.

„To je slika angleškega slikarja Turnerja. Ali vam ugaja?“

In na pritrdilni Ervinov odgovor se je obrnila proti Gerhardu:

„Sedaj vidite, da nisem edina tega ukusa.“

„Rad vam pritrjujem, da imate prav“, je odvrnil Gerhard. „Zaradi lepih umetnosti sem se že na Quai d'Orsay-u večkrat zbil; ali se spominjate Laurence?“

Ervin se je v resnici spomnil, kako je Gerhard, — mož poln častihlepnosti in praktične enerģije — že od tistega časa nizko cenil vse, kar je on prezirljivo nazival življenja literarna stran. In poslušal je potem mlado gospo, kako je s fino pravilnostjo občuta diskutirala o angleškem slikarstvu: omikano in jednostavno brez hlastanja po duhovitosti; bolj prevdarno, t. j. kakor one osebe, ki mnogo premišljajo in primerjajo. Očividno je bilo, da je živila že več let med knjigami in idejami. Črez nekaj minut se je menjal pogovor. Gerhard je govoril sedaj svojestranski o

Berolin 29. Državni tajnik Kiderlen-Wächter je dospel semkaj in je prevzel vodstvo uradnih poslov.

Železninski kartel.

C. — Malo je manjkalo, da ni prišlo do obupnega boja na industrijskem polju. Križali bi se bili interesi pojedincev, a zmaga bi sila — močnejšega. Malo je manjkalo, da se ni avstrijski železninski kartel zavojeval s takozvanimi outsidersi (izgovarjaj: outseider, angleška beseda): podjetja, ki stojijo izven kartela.

Železninski kartel je bil sklenil, da zjedini vse avstrijske outsiders, a za slučaj, da bi se ne hoteli zjediniti, da jih uniči konkurenčnim potom. To bi bil avstrijski železninski kartel lahko izvel, ker se v tem kartelu nahajajo ujedinjene največje avstrijske in ogrske livarne, kakor: praška železninsko-industrijska družba, češka montanna družba, alpinska montanna družba, livarne nadvojvode Friderika in druge.

Outsideri (svobodne družbe), ki so stale proti kartelu, so bile: livarna Alberta Hahna v Szomychelu in livarne železa v Trystztahu, Froisimu in Rokycanah.

Kartel je imel že sestavljen načrt, kako da premaga outsiders. Dal jim je časa do 30. minulega meseca, da se izjavijo, pod katerimi pogoji bi bili pripravljeni stopiti v kartel? Rokycanska livarna se je izjavila prva, da je pripravljena vstopiti v kartel, če ta prevzame na-se odgovornost in posledice, ki bi eventualno mogle navstati iz tega. (Omenjena livarna je bila namreč zvezana s Hahnom do konca l. 1911). Kartel je prevzel ta riziko na-se in je imel tako proti sebi le še tri nasprotnike. Onim, ki na noben način niso hoteli pod njegovo okrilje, je sporočil, da v drugem polletju prične s konkurenčnim bojem in da zniža cene svojim proizvodom za 1 K. To znižanje cene bi bilo sicer izguba tudi za karteliste same, ali njihova kombinacija je bila jasna: najprej poskusimo vse možne načine, da premagamo outsiders, a potem bomo mogli višati cene brez konkurence in brez zaprek.

Ta kombinacija kartelistov je vspela. Med kartelom in outsidersi je prišlo do sporazuma. Kartel je vsprejel pogoje teh poslednjih in tako so tudi oni pristopili h kartelu. Trajanje kartela je določeno do leta 1917.

Boj je izvojevan. Seveda brez žrtve interesiranih firm. A zato bo rečeno sporazumljenje zahtevalo družih ubogih žrtve, ki bodo — obrtniki, osobito manjši obrtniki! Saj je kartel že v prvi svoji seji zvišal cene železa v palicah (Stabeisen) za 2 K pri 100 kg.

Železo je takorekoč vsakdanji kruh skoro največjemu delu industrije in obrti, ki bodo le preveč hudo občutili to zvišanje cen. Železninski kartel ne bo imel vpliva samo na obrt in industrijo, ampak tudi na vse narodno gospodarstvo. Ako se kartelu — čemur se kartelisti tudi nadejajo — posreči dobiti v svoje roke železnice, potem ne poteče mnogo časa, ko tudi pri nas zavladajo . . . „amerikanski“ odnosi.

Ali ne bi mogli obe vladi malce prerešeti te škandalozne razmere, ki bi mogle uničiti vse naše narodno gospodarstvo, obrt

in trgovino. Morda bi to tudi storili, ako bi ne bilo mnogo visokih in velikih glav, ki so zainteresirane na teh podjetjih radi raznih — tantijem in dividend.

Upamo vendar, da se tudi temu enkrat pride na kraj.

Posl. Ivanišević o Bienenrothovi politiki.

Državni poslanec Fran Ivanišević je imel te dni političen razgovor z urednikom političnega lista „Dan“. Iz tega razgovora, ki je v prvi vrsti veljal obstrukciji in skupni akciji obeh naših klubov v parlamentu, posnemljemo sledeče markantne izjave:

V času ko bi morali biti Hrvati in Srbi po aneksiji Bosne in Hercegovine predmetom največje pažnje od strani dunajske vlade; v času, ko bi se imel slovenski živelj smatrati kakor najčvrstejši jez proti tujim havalom od morja: je postopanje Bienenrothovega kabineta v službi nemških strank ter zapostavljanje naših življenjskih narodnih žrtve moralo izzvati v naših krogih nevoljo in — obstrukcijo!

Mi smo žrtve vnanje politike trozveze z Italijo in Nemčijo. Italija zahteva vseučilišče za svoje, Nemčija pa navtiko v Trstu, da si osvoji naše morje.

To je nagrada za usluge povodom aneksije Bosne. Naša borba ni naperjena proti italijanski fakulteti, marveč proti zistemu Bienenrothove vlade, ki je prek in prek v službi nemške politike.

V jesenskem zasedanju se bo obstrukcija nadaljevala naprej v proračunskem odseku, potem v plenumu.

Razpuščenje parlamenta je neizogibno, ako se nam ne pride nasproti glede naših zahtev, ki so:

Reciprociteta zagrebškega vseučilišča, docentura v Pragi in Krakovu in v 6 letih-juridicna fakulteta v Ljubljani.

Skupna akcija „Zveze“ s slovenskim klubom je prinesla tudi ob tej priliki sijajnega uspeha, kakor ob vprašanju madjarske banke in dalmatinske železnice.

Slovenci so se pokazali v zadnji obstrukciji izvrstno organizirana vojska, ki ima odločilni poveljnikov. Želja je na eni in drugi strani, da se ta sloga ohrani, v vseh vprašanjih večega narodnega pomena.

Ako bi ta narodna zveza Hrvatov in Slovencev nastopila kakor ena politična skupina, vodila bi glavno besedo v „Slovanski enoti“, a jako odločilno tudi v poslanski zbornici.

Jugoslovanska zveza bi bila četrta najmočnejša skupina v parlamentu. Ujedinjeni bi bili med prvimi, kakor smo sedaj — razdvojeni — med zadnjimi! Ob raznih prilikah bi mogli potem govoriti vladi: nil de nobis sine nobis. (Nič o nas brez nas.)

Dalmatinska duhovščina in dalmatinske stranke.

C. — Koncem minolega tedna so se bili zbrali v Splitu zastopniki dekanata splitske škofije. Bilo je zbranih kakih 30 svečnikov. Na dnevnem redu je bilo vprašanje, kateri politični stranki naj se pridruži dalmatinski svečniki. Z vsemi proti 3 glasom so sklenili, da se priključijo „stranki

prava“, ako se ta poslednja izjavi pripravljeno, da vsprejme v svoj program nekatere njihove specijelne zahteve. To je v prvi vrsti naperjeno proti „Hrvatski stranki“, a povod je dalo dejstvo, da je ta poslednja stranka dovolila kandidaturu dra Smolake ter da so se „Hrvatski stranki“ približali napredni poslanci dubrovaške grupe.

S tem svojim činom se je kler Dalmacije eksponiral za eno določno politično frakcijo — kar po mojem mnenju ni bilo taktično — a ob enem se je tudi identifikiral s starčevićanstvom.

Sestanku je predsedoval don Frane Ivanišević, člen „Hrvatske stranke“, ki poseduje strankin mandat v Zadru in na Dunaju. Ob enem je bil izvoljen tudi predsednikom pripravljalnega odbora. Poslanec Ivanišević pa je zašel vsekako v zelo čuden položaj! Udeležuje se akcije proti „Hrvatski stranki“, a je še vedno nje član. Ni izstopil iz stranke in ni odložil mandata, poverjenega mu na programu stranke. Izlasti pa si ne morem misliti, da bi en Ivanišević, kakor smo ga poznali doslej po besedah in dejanjih, hotel prenašati v Dalmacijo — kranjske razmere! Če bi pa vendar bilo to možno, kar se nam zdi neverjetno, potem pa bodi povedano, da dalmatinska politična javnost pričakuje teh poskusov z uverjenjem, da jim v Dalmaciji ne bodo rože cvetele!

Hrvatska kriza.

Vsebina pakta med Tomašićem in koalicio.

„Pokret“ objavlja vsebino pakta, ki je bil sklenjen med koalicijo in banom ter ministerskim predsednikom.

Pakt obsega sledeče točke:

1. Baron Rauch, kakor tudi sekcijski načelnik z a p u s t e definitivno svoja mesta; 2. hrvatsko-srbska koalicija podpira ogrsko vlado; 3. nova vlada vpostavi v Hrvatski ustavne garancije; 4. dokler ne bo uvedena splošna volilna pravica, se volilna pravica razširi; 3. vlada napravi ustavne temeljne zakone, ki jih Hrvatska še nima; 6. poslanska mesta, ki so bila med tem izpraznjena, se popolni s člani hrvatske „narodne stranke“.

Ustanovljen je bil tudi ustmen dogovor, ki ima sledečo vsebino: 1. Ban Tomašić izjavi, da stoji v vprašanju železniške pragmatike na istem stališču, kakor koalicija; ban sanira nezakonitosti, ki so bile napravljene pod Rauchovim režimom in glede srbskega vprašanja vpostavi stanje, kakor je bilo pred Rauchom; 3. Tomašić ostane samo tri mesece na svojem mestu, potem odstopi in določi v zvezi s koalicijo svojega naslednika.

Kakor je videti iz gori omenjenega pakta, je Tomašić dosedaj izpolnil še le 4. točko istega, pač pa je koalicija točno izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela v 2. in 6. točki pakta.

Ni pa dvoma, da bi ban rad izpolnil svojo obljubo, a tega ne more, ker je Khuen vsled uspehov, ki jih je dosegel na volitvah, postal drzen. On Hrvatov ne potrebuje več. Ergo, — zato je objesten proti njim.

Naj se vrši kriza tako ali tako: Bojimo se, da ne prinese nič dobrega Hrvatom.

nego je to resnica. Ali Ervin je bil prevesten v stvari prijateljstva, da bi se ne smatral za nezmožnega, da bi ljubico svojega prijatelja, ki ga je uvedel v svoj dom in mu dokazal neomejeno zaupanje — ljubil s pravo ljubeznijo. O, kako neznatna in s kako nežno blaženostjo je okrašena strmina, ki nas vodi od simpatije za kako ljubko žensko dušo pa do strasti za vso njeno osebo!... Pozneje šele — prepozno — ko nas je ves čas že popolnoma obdal vseh, tedaj šele se zavedamo in spoznavamo, kam vodi pijanost naše začetne zaupnosti z ono, katere — ne bi smeli ljubiti nikoli...

Po preteku osmih tednov še vedno ni bil Ervin Laurence, — ki se je pustil navesti k temu, da je obiskaval madamo de Velde vsaki dan — na jasnem, kako mesto je zavzela ta gospa v njegovem, prej tako praznem srcu. Vedel je pač, da se ne dolgočasi več, vedel je pa tudi, da je — namesto da bi kakor opazovalec študiral situacijo med Gerhardom in Klaro, — sam prevzel kontrebando ter nje prednosti in senčnate strani. — Toda, v kateri gubi svoje trudne duše bi bil našel moči, da bi se mogel ustavljati tisti privlačni sili, ki je vdihavala vanj mikroskopične atome, sestavljajoče atmosfero in hkratu fizični in moralni vonj ženske — tanke atome, ki so obdajali Klaro in njega, ki so ga sanje zakrivali v nekatere vrste blaženo omamljenost?...

(Pride še.)

Iz sinočnih zagrebških listov posnemamo: Koalicija se je posvetovala v četrtek pred- in popoldne in šele kasno na večer je prišlo do definitivnega zaključka, ki je bil vsprejet z vsemi proti enemu glasu. Ta zaključek ima biti v odgovor na sporočilo dr. Tomašića in od njegovega sklepa bo odvisno, ali pride do nadaljnjih pogajanj, ali se kriza zavleče. Zaključek ni še končno redigiran, zato tudi ni še izdano kako oficijelno obvestilo. No smisel zaključka koalicije je, da je z nevsprejetjem demisijske bana Tomašića pakt od 25. februarja sklenjen med banom in koalicijo, prenehal in da je nastala nova situacija.

Vsled tega imata sedaj ban in koalicija nevezane roke. Koalicija je pripravljena za pogajanja v dosego novega sporazuma za skupno delo.

Prejeli smo nastopni brzojavki: BUDIMPEŠTA 29. — Hrvatski ban dr. Tomašić je danes jutraj dospel semkaj iz Zagreba in je imel predpoldne z ministrskim predsednikom daljšo konferenco. Ban se popoldne vrne v Zagreb.

ZAGREB 29. Hrvatsko-srbska koalicija je poslala banu pismo, v katerem izjavlja, da je pripravljena stopiti z banom v pogajanja, da se ustvari temeljni sporazum in poročev za izvedbo istega. Od včeraj datirano pismo je bilo danes na plenarni seji koalicije zopet pretreseno in končno vsprejeto.

Nikola I., v Bogu Kristu srbski kralj na Črnigori.

Javljajo, da se bo prihodnje pomlad vršilo kronanje kneza Nikole črnogorskim kraljem. Črnogorska vlada da je naprosila porto, da bi jej dovolila, da se kronanje izvrši v cerkvi v Gračanici, poleg Kosovega polja. Cerkveno ceremonijo da izvrši ob asistenci črnogorske duhovščine srbski patrijarh v Karlovcih, Bogdanovič. Seveda bi bilo v to potrebno tudi dovoljenje avstro-ogrske vlade.

Ta vest se nam vidi naravnost neverjetna, ker se nam misel, da bi se dal kak vladar kronati na teritoriji tuje države zdi neverjetna. Ko bi pisali danes par sto let nazaj, bi bilo že možno misliti, da zbere Nikola svoje junaške Črnogorce, pa gre ž njimi na Kosovo, da je pribori zopet za srbstvo.

A da bi šel knez Nikola danes na Kosovo polje edino za to, da si pusti postaviti na glavo kraljevo krono, kar bi se ravno tako lahko izvršilo na Cetinju, to je vendar le preneverjetno. Da bi bil Nikola na svoje stare dni postal že tako otročji, tega pa vendarle ne moremo verovati, dokler ne bo rečena vest eventuelno potrjena od druge strani.

Sicer je pa vsa ta stvar s proglašenjem Črnogore kraljestvom tako, — ne vemo, kako bi rekli? — nepotrebna, da bi si težko mogli misliti kaj bolj nepotrebne. Knez Nikola je bil vse svoje življenje avtokrat, a to samodržstvo je bilo za razmere, ki so vladale v njegovi deželi, če ne že naravnost potrebno, pa vsaj opravičljivo.

Kljubu njegovemu despotičnemu vladanju ne more knezu Nikoli nihče odrekati zaslug, ki si jih je pridobil za napredek svoje dežele. Pridobil si je zaslug ne le kakor državnik, temveč tudi kakor pesnik.

Sedaj pa hoče kar naenkrat lovor - venec, ki so mu ga spletale narodne vile krog sive glave, nadomestiti s kraljevsko krono! Bogle, slab delež si je izbral knez Nikola na svoje stare dni. Njegovi sivi glavi je gotovo bolje pristojal lovor-venec, nego mu bo kraljeva krona. Morda se dozdeva njemu, da mu se bo bolje podajala zlata, z biseri okovana kraljevska krona, ki mu jo položi na glavo roka svečenika, nego mu se podaja lovor-venec, ki so mu ga ovile krog glave tajnstvene vile. Ali moti se, kajti z onim dnem, ko si postavi kraljevsko krono, izgine avreola, ki je obdajala to glavo.

Čemu je bilo to potrebno? Kdo bo imel koristi od tega, da bo Črnogora kraljestvo?

Morda črnogorski narod? Ali zato, ker bo moral narod plačevati večje davke za vzdrževanje kraljevskega dvora? Ne, tega črnogorskemu narodu res ni bilo potrebno in knez Nikola bi si bil na svoje stare dni to lahko prihranil.

Bolje bi bilo tudi za njega. V Nikoli bi bila videla zgodovina velikega pesnika, rodoljuba in državnika, v kralju bo videla le moža, ki je zasledoval le politiko — svoje rodbine!

Mestni svet.

Seja je začela ob 7.30.

Svet. Fiamin je predlagal, da se določi plačo učiteljev meščanskih šol z 2500 in ona učiteljev ljudskih šol z 2100 kronami. Učiteljice naj bi dobivale 90 od sto te plače.

Puecher je proti predlogu. Pravi, da izraža le svoje osebno mnenje, da treba delavca plačati ne-le po zaslugi temveč tudi po potrebi. Gotovo pa je, da imajo učitelji, ki so mnogi oženjeni, večje potrebe, nego učiteljice. In potem je treba vendar-le tudi misliti nekoliko na mestne finance, če ne, kam pridemo.

Pittoni obžaluje, da se je v tem slučaju pokazalo nasprotstvo v njegovi stranki.

Izjavlja imenom svoje stranke, da njih kot manjšina nič ne briga, kam pridemo z občinskimi financami. Zato naj skrbi večina. Kritizira večino, ki študira dolgo časa predloge v odsekih, pa potem prihajajo lastni člani, da postavijo v mestnem svetu na glavo že konkretizirane predloge. Glasoval bo za Fiaminov predlog.

Vidacovič je kot predsednik opravičeval postopanje šolskega odseka.

Svet. Adam se je izjavil proti predlogu svet. Fiamina.

Predlog je bil odklonjen.

Cerniutz se je izjavil proti temu, da bi plačevala občina veroučitelje, češ, naj jih plača oni, ki jih potrebuje.

Mrak pravi, da občina ne more predelati zakona, ki določa, da se mora poučevati v šolah tudi verouk.

Pittoni pravi, da zna, da občina veroučiteljev ne more odpraviti. Zato pa ni potreba, da bi se jim povišalo plačo. Pred vsem oni nimajo potrebe, da bi imeli družino, a poleg tega zaslužijo tudi z verskimi funkcijami.

Ako radi draginje ne morejo shajati, se lahko obrnejo na škofijsko kurijo, da jim dovoli povišati takse za maše.

Ara je proti temu, da bi se Katinaro uvrstilo v isti stanovanski razred, kakor mesto in spodnje okolice.

Sprejeti so bili z neznatnimi premembami vsi predlogi odseka.

Puecher predlaga, da se določi zboljšanje plače že s 1. januarjem 1911.

Mrak je proti predlogu. Pravi, da so uradniki že dosedaj stali bolje, kakor cela masa davkoplačevalcev. (Galerija na kateri so sami obč. uradniki, ugovarja. Župan svari galerijo, naj bo mirna.)

Pittoni (obrnjen proti galeriji): Ne bomo trpeli niti od obč. uradnikov, da bi se vmešavali iz galerije v razprave, Župan zvoni.

Puecher predlaga, da se sklene, da se za pokritje stroškov povišanih plač ne sme povišati davkov na vžitino.

Predlog je padel.

Sprejeti so bile v splošnem vsi v podrobnih razpravi sprejeti predlogi. Troške se pokrije iz blaginjskih preostankov.

Ravasini predlaga, da se sklene, da se prihodnjih deset let ne bo izvršilo nikako drugo zboljšanje plač obč. nameščencev.

Pittoni je proti, da se ne more znati poprej, kako se razvijajo gospodarske razmere.

Za Ravasinijev predlog je glasoval samo Ravasini sam, zato je župan konstatoval, da predlog ni bil sprejet.

Sklenilo se je sistemizirati v mestni bolnišnici mesto pomožnega zdravnika-specijalista za ušesne bolezni.

Sklenilo se je sistemizirati na obč. gimnaziji mesto veroučitelja.

Prečitana je bila spomenica Pagninijeve delavske zbornice v zadevi draginje.

Prešlo se je na dnevni red preko iste.

Odobrena sta oba sklepa računa mestnega muzeja in muzeja Revoltela za leto 1909.

Odobrilo se je nakup realitete z. t. 46 in 47 v Kjarboli, za razširjanje vrta.

Predlog za dovoljenje potrebnega kredita za dotične vrte je bil izročen stavbenemu odseku.

Dnevne novice.

Kriza v sarajevskem mestnem zastopu. Včeraj smo poročali, da je nastala v sarajevskem mestnem zastopu kriza in da so odstopili katoliški, to je hrvatski občinski zastopniki in tudi židovski. Nadalje poročajo o tej krizi iz Sarajeva:

Vlada je poskušala, da prepreči krizo, ali vse njeno prizadevanje se je razbilo ob nepopustljivem vedenju Srbov, ki so trdovratno zahtevali mesto prvega podžupana, vključno s svojim številu in cenzusu, po katerem prihajajo na vrsto šele za mohamedanci in katoliki, da celo za Židi. Ker ni nade, da bi mogel občinski zastop funkcijonirati tudi v slučaju, da se izvedejo nadomestne volitve, razpusti vlada bržkone občinski zastop in bo imenovala vladnim komisarjem upravnega uradnika Brodnika.

Iz vladnih krogov se čuje, da bo ta »integrum« trajal precej dolgo, ker se ne bodo vršile nove volitve dokler deželni zbor ne odobri novega mestnega statuta.

Gibanje v Finski. Iz Finske poročajo, da se med tamošnjim prebivalstvom opazuje gibanje, ki se mu pridružujejo tudi konservativni krogi. To gibanje je naperjeno proti Rusiji. V Petrogradu posvečajo temu gibanju veliko pozornost. Ruske čete v Finski so pojačane.

Desetletnica umora na kralju Umberto. Včeraj je minulo deset let, odkar je bil v Monzi umorjen italijanski kralj Umberto. Tem povodom je bila včeraj slovesno blagoslovljena tamkaj spravna kapela. Na slavnost je došlo mnogo deputacij.

Kralj Peter obišče dunajski dvor? Dunajska »Zeit« poroča iz Zemuna, da menijo politični krogi beligradske, da obišče kralj Peter po sklepu trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko dunajski dvor. Ta poset bi se vršil meseca novembra tega leta, v katerem mesecu obišče kralj Peter tudi italijansko kraljevsko dvojico v Rimu.

Domače vesti.

Imenovanja v sodni službi. Okrajni sodnik in sodnijski predstojnik v Bovcu Anton Bonne je imenovan okrajnim sodnikom v Gorici, sodnik Fran Vidmar v Ajdovščini okrajnim sodnikom in sodnijskim predstojnikom v Bovcu. Sodniki so imenovani avskultanti: Milan Zgombić za Poreč, Anton Cigoj za Tolmin, dr. Anton Medvež za Ajdovščino, dr. Evgen Vidulič za Motovun, dr. Humbert Petech in Peter Velčić za Pulo in dr. Edgar Cociancig za Koper.

Obisk japonske ekscelence na glavni pošti v Trstu. Ekscelence ces. jap. prometni minister, g. R. Nakakoji, je dne 28. t. m. v spremstvu svojega tajnika, g. H. Suzumura, posetil tukajšnji glavni poštni urad.

Vsprejet po c. kr. dvornem svetniku in predstojniku g. Hermanu Pattay-u in nekaterih višjih uradnikih, je ekscelence natanjko ogledal pošto poslopje, oziroma razne oddelke, in se je posebno zanimal za brzojavne in telefonske naprave, v prvi vrsti za Siemensov hitri brzojav.

Ekscelence se je jako laskavo in pohvalno izrazil o vseh napravah, nakar je zapustil pošto poslopje, z vlakom ob 11.40 predp. odpotoval v Benetke.

V izgled! Minule nedelje se je vršil pri sv. Ivanu občni zbor gospodarskega društva »Narodni dom«. Pisec teh vrstic ni sicer član tega društva, ali udeležil se je zborovanja, ker ga je zanimalo v veliki meri. Iz besed gg. predsednika, tajnika, blagajnika in drugih članov, osebo pa iz besed g. Josipa Negodeta se je koj razumelo, da je društvo »Narodni dom« pri sv. Ivanu najprej narodno in potem šele gospodarsko. Ono ne dela, ono se ne peha, da bi polnilo žepe svojim členom — ono skrbi in deluje na to, da ima korist naša slovenska stvar. Ta krasna misel, ta žilava delavnost ne prešinja samo marljivega inteligentnega odbora, ona prešinja marveč do zadnjega člana — do člana-delavca, ki si služi svoj kruh s trdim delom v potu svojega obraza.

Čast odboru, čast takim členom! Da ne bi čitatelj mislil, da so te besede le prisiljen slavospev odboru in društvu, oglejmo si, kako deluje gospodarsko društvo »Narodni dom« pri Sv. Ivanu narodu v korist! Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da društvo ne »briljira«; vzkjub temu prepušča brezplačno dvorano, brezplačno plin, brezplačno vse svoje prostore: »Vrdejskemu Sokolu«, »Cir.-Metodovi podružnici«, »Tamburaškemu in pevskemu zboru«, »Ljudski knjižnici« in mnogim društvom, ki so dan za dnevom deležni požrtvovalnosti in gostoljubja »Narodnega doma«. Delovanje teh društev, ki so vzniknili in zaplamtela na ognjišču »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu, je dobro znano vsakemu zavednemu Slovincu.

Ravno tako je marsikomu znano, kaj je to društvo ob času volitev. Od prvega odbornika do zadnjega člana, vsi so na polju. Kakor se mravlje razkropijo vsaka na svoje odkazano jej mesto in delo, tako se ti narodni možje lotevajo vsak svojega težavnega, a za naš narod tako važnega dela.

In ko je vtihnil volilni boj, ko je premagan nasprotnik, oglašja se to društvo prvo z »darilom« v proslavo zmage. Kaj se ob tej priliki vrši v »Narodnem domu« pri Sv. Ivanu, o tem se treba osebno prepričati.

To bi bila dejanja, prav skromno vzeta iz bogate kronike »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu.

Oglejmo si sedaj, da-li ima to društvo za svojo požrtvovalnost primerno odškodnino od slovenske javnosti? Nima je! Vsi njegovi prostori, njegov krasni senčnati vrt, izborne pijače, prijaznost členov in v sedanjem času izborna postrežba krčmarja, ne vpliva v toliki meri na goste kakor bi imelo to biti v resnici.

Mestni Slovinci, ki vedno tožijo, da nimajo kotička, kjer bi se nekoliko ohladili, češ v soparnih kavarnah, ali pa v kaki mestni beznii ter s svojimi denarci podpirajo tujerodca, ali pa kakega mlačneža, a po vrhu še nepremišljeno udrihajo po naših organizacijah, mesto da bi jih podpirali — se svojim obiskom, kjer bi se počutili kakor brat nad brati. Vsakovrstne nepriljubene zabave, ki se tu vrše vsako nedeljo, bi jih gotovo prepričale, da je tudi med Slovinci pri Sv. Ivanu prijetno življenje — a dobiček bi ne bil gospodarskega društva, oziroma njegovih članov, ampak bil bi »dobiček naroda«!

Dolžnost vsacega Slovence je, da dobro premisli in da pride do logičnega rodoljubnega sklepa: Ne v tuje, v naše žepe naj se steka slovenski denar! Pika.

Še nekaj, kakor odmev z nedeljske socialistične slavnosti v Trstu. S Krasa smo prejeli:

Neki mož iz Mavhinj je bil po opravi v Trstu. Slučaj je nanasel, da se je zapoznil in še-le zvečer ob 9 uri s svojim prijateljem odpeljal z vlakom iz Trsta, do nove postaje Vižovlje. Na juž. kolodvoru je ugledal nabrežinsko godbo in vstopil z njimi v isti voz in čakal, da bi godba zaigrala.

Še nekaj, kakor odmev z nedeljske socialistične slavnosti v Trstu. S Krasa smo prejeli:

Neki mož iz Mavhinj je bil po opravi v Trstu. Slučaj je nanasel, da se je zapoznil in še-le zvečer ob 9 uri s svojim prijateljem odpeljal z vlakom iz Trsta, do nove postaje Vižovlje. Na juž. kolodvoru je ugledal nabrežinsko godbo in vstopil z njimi v isti voz in čakal, da bi godba zaigrala.

Še nekaj, kakor odmev z nedeljske socialistične slavnosti v Trstu. S Krasa smo prejeli:

Mož je bil enkrat godec pri mavhenjski godbi in je zato isto tudi pohvalil, češ, da Mavhenci bolje godejo nego Nabrežinci. Vprašali so ga seveda prej, če je socialist? Mož je odgovoril, da ne. Ta beseda je bila rdečkarjem dovolj in takoj so napadli moža. Vrgli so ga na tla in ga močno teptali in udarili nad oko, tako, da je bil mož v veliki nevarnosti.

Kmalu bi ga bili vrgli iz voza! — Da je to resnica priča dejstvo, da je v Miramaru mož hotel iz onega voza v drugi, a ga niso pustili.

Mož je moral drugi dan do zdravnika, da mu je obvezal rane nad očesom. Vsa stvar pa je javljena orožništvu in oni poznani junaki bodo morali odgovarjati za posledice.

Omeniti je še, da so nabrežinski socialisti sploh jezni na Mavhinjce in to radi občinskih volitev v Nabrežini; ker so namreč Mavhinjci volili narodne može. Že tisti dan so to pokazali v par slučajih. Res lepo od — izobražencev.

Priprave za izlet NDO. v Pulo so v polnem tiru. Zlasti »Narodna radniška organizacija« se je živo zavzela za to, da bodo tržaški izletniki sprejeti v Puli kar najpriščneje. Pula »Naša Sloga« je v svoji zadnji številki že priobčila prvi pozdravni članek, v katerem z veseljem pozdravlja prihod tržaških Slovencev v Pulo in pozivlja narod istrski, da se udeleži sprejema tržaških izletnikov v čim najobilnejšem številu. Glejmo torej, da se udeležimo tega izleta res v takem številu, da opravičimo tozadevna pričakovanja naših pulskih bratov! Kdor le količkaj more, torej dne 7. avgusta v Pulo!

Vozni listki za izlet v Pulo se bodo samo do dne 4. avgusta prodajali v raznih društvih itd.; od dne 5. avgusta naprej pa jih je dobiti edino le v uradu NDO. v ulici Lavatovo št. 1 in pri g. ej Bičkovi v »Narodnem domu«.

Opozorjamo na to slavno narodno občinstvo, da si torej do 4. avgusta nabavi vozne listke, ko jih lahko dobi v bližini, ker bo potem treba po listke hoditi ali v urad NDO. ali pa v »Narodni dom«. Kdor si hoče prihraniti to nepotrebno pot, naj si torej nabavi listek do 4. avgusta!

Danes smo dobili sporočilo, da se vdeleži izleta v Pulj pevsko društvo »Trst« in tamburaški zbor »Trst«. Toliko na znanje drugim društvom, ter prosimo uljudno, da nam ista čim prej odgovore, da zamoremo odposlati odboru N. R. O. v Pulj vsa naznanjena društva, da sestavi program.

Izborna pivo češke budjejeviške pivovarne se bo točilo na parniku »Argentina« ob priliki izleta NDO. v Pulo in, kar je največ, je čisti dobiček namenjen zakladu glasila NDO. — »Narodnega Delavca«. — Upamo torej, da bo tako padla, v ta zaklad marsikatera kronica!

Štice — internacionalizma. Neki Tržačan nam piše: Ko sem te dni potoval po Istri, me je gnala radovednost, da sem v šel v Dekani preko Zgornje Škofije. Ta pot je tudi krajša za dobre pol ure.

Da niti ne govorim o skrajno slabih poteh, s katerimi se naravnost odlikuje miljska občina, ki jej je uprava — v rokah internacionalnih socialistov. Najodločnejše pa treba obsojati, da je ta socialistična občinska uprava poslala v vse tri vasi, nazivane Škofije, s a m o l a š k e n a p i s e, da-si ne dobiš tam pri belem dnevu, še manj pa pri luči, niti enega Italijana.

Kakor sem pozneje izvedel, so v Srednji Škofiji oni izvalni napis takoj odrgali in odstranili, dočim v Zgornji Škofiji ljudstvo še mirno gleda na ta spomenik internacionalne — pravičnosti.

Res, skrajni čas bi že bil, da bi se velika miljska občina razdelila in da bi izključno slovenska okolica tvorila svojo občino. Odločilni faktorji naj bi začeli čvrsto akcijo v ta namen.

Iz Milj nima naše ljudstvo pričakovati nič dobrega — najmanj pa tolerance in pravičnosti v jezikovnem pogledu — pa naj je tudi občinska uprava v socialno-demokratskih, torej pretvezno internacionalnih rokah...!

Pokažimo, da so minoli tisti časi, ko se je moglo z našim ljudstvom počenjati, kar in kakor se je komu izljubilo; in ko so signori, ali — compagni sklepali in ukazovali, a ti potrpeljivi šč a v o plačuj in molči, pa mirna Bosna!!

Za Ciril-Metodov obrambeni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 797. Dr. Jos. Kolšek, odvetnik, Laško (plačal 200 K); 798. Anton Truden, veletrg. v Trstu (plačal 200 K); 799. dr. Janko Leskovec v Pragi (plačal 40 K.)

Pozor rodoljubi! Poznate jubilejni kolek družbe sv. Cirila in Metoda? Zakaj ga ne naročate?

Letoviščarji pozor! Zahtevajte vsepovsod računске listke družbe sv. Cirila in Metoda!

Lastnik kinematografa v Šklednju nam piše: »Ozirom na notico v »Edinosti« od minole nedelje, v kateri je rečeno, da v mojem kinematografu nočejo govoriti slovenski, naglašam, da sta ona dva gospoda dobila od blagajničarke odgovor v tistem jeziku, v katerem sta zahtevala vstopnico. Najdrznejša laž pa je, da bi bila blagajničarka rekla: lo non so parlar ščavo! Še

bolj debela laž je, kar trdi dopisnik glede gospodinj, katero da je gospod dopisnik pozval na odgovor, kajti jaz, lastnik kinematografa, sem — vdovec. Gospod piscu bodi povedano, da jaz nisem kriv, da je on onega večera malo pregloboko — pogledal v časo. Pa miruje naj, ako noče imeti sitnosti.

B. Suban, lastnik.

Velika vrtna veselica, ki jo priredi št. Jakobška Citalnica jutri v nedeljo na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu, obeta izrednega užitka. Poleg krasnih novih zborov bo društveni oktet proizvajal A. Hajdrihov „V tih noči“ in E. Adamičev „Vasovalec“, jako teški skladbi. Predstavljala se bo enodejanka „Kdor se poslednji smeje“. Svirali bo društveni orkester. Šaljiva pošta, tombola.

Začetek točno ob 6.30 pop. Vstopnina 50 st.

Ker je „Citalnica“ se svojim neumornim delovanjem vredna in potrebna podpore, na- dejamo se velike vdeležbe.

Tržaška mala kronika.

Zopet nesreča v ladjedelnici Sv. Marka. Očevidec nam piše: Včeraj malo pred 4.30 popoldne, v času, ko odhajajo delavci z ladij na kopno, je odhajal tudi neki delavec s približno 5 kg težkim strojem v podobi samokresa za rezanje železa. Šel je po stopnicah skozi neko luknjo proti krovu. Ko je prišel na krov ladje, je postavil stroj na tla. V tem hipu se je stroj zdrnil in padel zopet v notranje prostore ladje kakih 5 metrov globoko približno 50. letnemu mizarju Franu Apostoli iz Milj na glavo. Revez se je ves v krvi zgrudil brez zavesti na tla.

Prenesli so ga hitro na rešilno postajo „Igea“, kjer so mu dali prvo nujno pomoč. Potem so ga nemudoma prepeljali v mestno bolnišnico. Revez ima družino s 6 otroci. Njegovo stanje je nevarno.

Da bi branil očeta. Na dvorišču hiše št. 11 v ul. S. Maurizio je včeraj popol. nastal prepir med vratarjem Petrom Marcon in dninarjem Maksom Miheličem iz Trsta, starim 30 let. Beseda je prinesla besedo in kmalu so začele letati klofute. Tedaj je sin Marcona, 18-letni Jušt, priskočil očetu na pomoč, ali dobil jo je tako po glavi z debelo pestjo Miheličeve, da je videl zvezde ob belem dnevu. Mihelič je policiji nagradila s tem, da ga je povabila na večerjo v hotel Tigor.

Starka zblaznela. Helena Spetič, stara 66 let iz Volčjegagrada na Krasu, slabe pameti, je včeraj v prvih popoldanskih urah šla k neki rodbini, stanujoči v ulici Belvedere št. 39, kjer je pred 20 leti služila za dekle. Tu je počela uganjati razne neumne burke in naposled se je popolnoma slekla. Omenjena rodbina je morala poslati po Trevesa, ki je dal na „Igei“ po zdravniku preiskati nesrečnico in jo je potem odvedel v opazovalnico.

V hipni blaznosti skušala zadaviti otroka in se hotela vreči skozi okno. Marija Gerlica, stara 18 let, iz Golca pri Materiji, stanuje v Sv. Mariji Magdaleni Zgornji št. 594. Poročila se je pred enim mesecem in je mati malega otroka, ki ga je povila seveda — pred poroko.

Včeraj zjutraj se je Grlci naenkrat zmešalo, tako da je počela besneti. Vzela je vrv in skušala z njo zadaviti svojega otroka. Na srečo so se o pravem času prihiteli domači, da so jej vzeli iz rok dete. Kmalu potem je nesrečnica hotela skočiti skozi okno, ali tudi to so jej preprečili. — Telefonično so pozvali Trevesa, ki je poslal tja svoje uslužbenke. Ti so z veliko težavo užgali nesrečno mlado ženo in jo spravili v opazovalnico. Dojenčka so pa vsprejeli v II. oddelek mestne bolnišnice.

Drug slučaj hipne blaznosti. Ana Kramer, stara 40 let, je včeraj popoldne šla po Korzu, kjer je uganjala razne neumnosti. Redar jo je odvedel k Trevesu, odkoder so jo prepeljali v opazovalnico.

Tatvina v Ruščuku, aretacija v Draču in letovišče v Trstu. Alojz Batorić, star 34 let, nautični vežbenik, iz Zagreba, je bil vkrcan na kuterju v pristanišču Ruščuk v Bulgariji. Batorić je kapetanu te ladje vkradel večji znesek in jo potem popihnil. Kapetan je stvar ovadil tamošnjemu avstrijskemu konzulatu in ob enem naznanil, da se je Batorić brzkone vkrcal na Lloydov parnik „Melpomene“.

In ko se je ta parnik nahajal v Draču, je bil čedni pomorščak aretiran in v varnem spremstvu odposlan v Trst, kjer sedaj v celici ulice Tigor lahko preiščuje o morskem hladu in tržaški vročini.

Koledar in vreme. — Danes: Abdon in Senen muč. — Jutri: XI. ned. po Bink. Ignacij Lojola.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme včeraj: Lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo; večinoma jasno. Zmerni vetrovi — Vroče. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“ vabi vse tamburaše, da pridejo v nedeljo, dne 31. t. m. točno ob 3. uripop. v dru-

štvene prostore ul. Lavatoio št. 1, I. n. k glavni vaji za izlet NDO v Pulo.

V torek zvečer pevska vaja tudi za izlet NDO.

Dne 31. julija t. l. bo res pravi dan za mlado in staro. Ta mesec bo res lepo jemal slovo od nas.

Pevsko društvo „Višava“ na Konkoneju priredi namreč tega dne veliko vrtno koncertno veselico z godbo in plesom na krasnem vrtu gospoda Štefana Ferluge.

Sodelovala bodo mnoga društva: „Zvon“ z Opčin, „Sokol“ z Opčin, „Primorec“ iz Trebič, „Zastava“ iz Lonjerja, „Zora“ in „Sokol“ z Vrdele, sv. Ivanski pevski zbor in tržaški „Sokol“. Kar je narodnega, naj se ta dan poda na višavo k Višavi, da proslavi čim lepše to prireditve.

Ob neštetihi lučicah in ob prijaznem luninem svitu se bo sukalo staro in mlado, bogato in revno kmetško dekle.

Na svidenje!!!

Tržaška gledališča.

Minerva. — Včerajšjo predstavo opere „Papà Martin“ se je moralo zaradi prepiche udeležbe odpovedati.

Danes zopet Verdijeva opera „I due Foscari“.

Nar. del. organizacija.

Sestanek NDO v Skednju. — Kakor smo naznanili že včeraj, se vrši danes zvečer ob 8. uri sestanek NDO v prostorih „Konsumnega društva“ v Skednju. Ker je med drugimi stvarmi na dnevnem redu tudi razgovor o izletu v Pulo, vabimo ne samo narodno delavstvo, temveč tudi drugo narodno občinstvo, da se udeleži tega sestanka v čim najobilnejšem številu.

Krajna skupina NDO iz svobodne luke naznanja, da se vrši drevi ob 7. uri zaupen sestanek. Vabljeni so tem potom vsi tovarši iz svobodne luke, da se shoda vdeleže, ker je velike važnosti in v interesu posameznega člana.

Vesti iz Goriške.

Iz Mavhinj. — V nedeljo dne 24. t. m. smo imeli v naši vasi ustanovni občni zbor telovadnega društva „Sokol“.

Ker sokolska ideja danes jako hitro prodira po naši Sloveniji, vspodbudili so se tudi naši narodni možje in mladeniči ter sklenili ustanoviti „Sokola“, katerega se v kratkem poprime tudi naša godba, ki nosi sedaj ime „veteranska“.

Zanimanje za „Sokola“ se je pokazalo v veliki meri na ustavnem občnem zboru, na katerem se je upisalo lepo število mož in mladeničev.

G. J. Bregant iz Gorice je v izbranih besedah pojasnil pomen in cilje „Sokola“, in so navzoči pazljivo sledili: njegovim izvajanjem: Hvala mu za njegovo požrtvovalnost napram našemu novemu „Sokolu“! Naše društvo pa bodi za vzgled drugim kraškim prvaškim vasem, kjer se še ni porodila misel na „Sokola“.

III. oddelek kolesarskega društva Balkan v Komnu, priredi dne 14. avgusta kolesarsko cestno dirko Rihenberk-Komen km 7 in pol maks. čas 35 m.

Darila so sledeča: I. velika srebrno-pozlačena svetinja. II. srednja srebrnopozlačena svetinja. III. srednja sbrna svetinja. IV. mala srebrna svetinja. V. bakrena svetinja — vse z diplomom.

Maksimalni čas: spominsko svetinjo. — Čas vpisovanja je do 10. avgustaproti 3 K vpisnine, ki jih je poslati društ. blag. g. R. Zivicu v Komnu.

Dirke se smejo udeležiti člani slovenskih športnih društev na Primorskem. — Pričetek dirke točno ob 3. pop.

Pred dirko in po dirki, velika vrtna veselica z igro, petjem in plesom.

Iz Nabrežine. Tukajšnja „Javna ljudska knjižnica“ priredi dne 31. julija t. l. na javnem trgu javno tombolo s plesom.

Dobitki: tombola K 200—, cinkvina K 100—.

50% prihranka pri najboljem načinu razsvetljave. Luč na benzin TITUS

je jedina, katera gori brez tekočine, brez pretiska in po sistemu BUNZEN kakor celi na gas.

NAJVEČJI PRINOS. MINIMALNI TROŠEK GASPARI & MICHELICH

ulica F. Venezian št. 16, Trst. TELEFON 24-19.

Delovodja

izučen strojnik, vaje vseh malih popravil, kakor tudi elekt. motorjev se sprejme s 1. oktobrom. — Lastnoročno pisane ponudbe je poslati na naslov:

Železarna A. Pogačnik ... Ruše pri Mariboru ...

MODERNO POHIŠTVO!

PETERJERAJ

TRST

ULICA SV. KATARINE ŠT. 13

VOCAL ULICE V. BELLINI

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršnje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela : kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. : Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Pro-
daja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin t. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák | V. Tuschler

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od sobote 26. do ponedeljka 28. julija.

- 1) Vsi dnevni dogodki zadnjega tedna v evrop. mestih.
- 2) DRZEN BEG, ganljiv dogodek. 3) BRUTUS, velič. zg. drama.
- 4) Komična novost.

Tržaški grafični zavod

(Stabilimento grafico Trstino)

Trst, Piazza della Borsa 13.

Kupujte gramofone in plošče

: samo v največji primorski zalogi :

Tržaški graf. zavod

(Stabilimento grafico Trstino)

TRST, Piazza della Borsa št. 13

Plošče s slovenskimi hrva-
skimi, italijanskimi in nem-
škimi komadi v ogr. izbori

Pošiljatelj na deželo.
Plačevanje na obroke.

Gius. Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST

VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje.

Velik izbor pekovskih lopat.

Pozor na tatu! Iz Nabrežine: V noči med četrtkom in petkom okoli dvanajste ure me je vzbudil iz spanja močan ropot mojega — motor-bicikla. Skočil sem po koncu in bežal iz hiše. V tem pa je moj bicikel zdiral mimo mene. Ker sem pa vedel, da je kvečjemu le 1 četrt benzina, sem bil uverjen, da tat ne more uiti. — Alarmiral sem orožnike in kmalu smo bili tatu za petami, ki je s tako silo podil motor, da je počil cilindar. Vendar se je tat na vso moč trudil, da bi ubegnul z motorjem.

Ko pa je zagledal orožnika, in videl, da smo mu za petami, je začel streljati iz samokresa in se spustil brez bicikla v beg proti Trstu. Pri tem pa je izgubil nek listek, glaseči se na ime Anton Crnkovič. Seveda sem se utrujen povrnil z orožnikom in z močno pokvarjenim biciklom, tako, da trpim precejšnjo škodo. Vrh tega je odnesel tudi revolver vreden 70 K. Ta drzna tatvina je naznanjena policiji, ki morda pride na sled temu lopovu.

Tudi sl. občinstvo prosim, naj pazi, ako bi kdo ponujal kak sumljiv revolver na prodaj ter naj to takoj prijavi oblasti. Kdor bi mi pa prinesel revolver, dobi 30 kron nagrade.

Armin Kregar, trgovec v Nabrežini.

Repentabor. Kakor že objavljeno, priredilo je 17. t. m. društvo „Dom“ svojo vrtno veselico. Da je pa veselica tako dobro izpadla, na tem je dolžno društvu zahvalo, ki jo hoče na tem mestu izreči.

Predvsem se društvu prav presrečno zahvaljuje za prijazno sodelovanje domačemu tamburaškemu društvu „Tabor“, kakor tudi dramatičnemu odseku, društvu „Zorislava“, iz Sežane in pevskega društvu „Tomaj“ iz Tomaja.

Nadalje bodi izrečena zahvala vsem onim, ki so preplačali vstopnino, kakor tudi vsem drugim, ki so na kakoršenkoli način pripomogli, da se je veselica tako lepo zvršila.

Nova proga Sv. Lucija-Tolmin-Ljubljana. C. kr. železnično ministerstvo je z razpisom z dne 24. junija t. l., št. 60,310/09 ukazalo izvršiti trasno revizijo v zvezi s postajno komisijo glede splošnega projekta za železnično zvezo od Ljubljane (državni kolodvor) čez Idrijo k Sv. Luciji-Tolmin.

Vsled tega je določeno uradno poslovanje o delnih na Primorskem ležečih progah od postaje Sv. Lucija-Tolmin do primorsko-kranjske deželne meje na dan 5. avg. 1919 in na naslednje dni in sicer v neposrednjem stiku z uradnim poslovanjem na Kranjskem. Dotični razglas objavi c. kr. deželna vlada v Ljubljani.

Komisija se snide dne 5. avgusta t. l. ob 10. uri dopol, na kolodvoru v Sv. Luciji-Tolmin.

Pomaga za projekt so pri ces. kr. okrajnem glavarstvu v Tolminu v smislu § 13 ministerskega ukaza z dne 29. maja 1880 drž. zak. št. 57, že razgrnjena na vpogled, kar je navedeno okrajno glavarstvo že razglasilo, kakor je treba.

O tem se obveščajo udeleženci s pristavkom, da jim je dano na svobodno voljo priti k komisiji in v kolikor to že niso storili poprej, glede železnične smeri in nameravanih postaj, kakor tudi glede koristi in morebiti pridobljenih pravic obstoječih transportnih naprav ustno ali pismeno vložiti svoje ugovore in opomine.

Vesti iz Istre.

„Zavarovalnica goveje živine v Ricmanjih“ priredi dne 4. septembra t. l. javno tombolo in ples v prostorih „Konsumnega društva“ v Ricmanjih. Toliko na znanje brat-skim društvom.

Novi ravnatelj kastavskega učiteljskega. Glavni učitelj na učiteljski v Kastvi Vladimir Nazor je imenovan ravnateljem tega zavoda.

Glavna skupščina hrv. akad. ferijalnega društva „Istra“ se bo letos vršila v Pazinu dne 14. avgusta v prostorih „Narodnega doma“ s tem-le dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Čitanje zapisnika poslednje skupščine. 3. Poročilo upr. odbora. 4. Volitev novega izvršnega. 5. Organizacija društvenega dela. 6. Slučajnosti.

Ker se bo istega dne vršil tudi sokolski zlet, se nudi članom lepa prilika, da združijo poučno z zabavnim, koristno s prijetnim.

Glasom § 8. poslovnika se imajo eventualni predlogi predložiti pismeno najkasneje tri dni pred skupščino.

Darovi.

Podružnica CMD v Bazovici je doposlala glavnemu vodstvu svoto 12:92 K, katero je nabrala v mesecu juliju v svojih nabiralnikih in sicer: gostilna Gospodarskega društva K 11.56, gostilna pri Lipi K — 20, Padrič K 1.16.

Zraven tega je nabral g. Anton Križmančič v gostilni g. A. Lebara „na streljšču“ 4 K 20 st., tej svoti sta dodala g. A. Lebar in Ivan Križmančič št. 32 vsak po 4 K, ker se nista mogla udeležiti jubilejne slavnosti dne 3. t. m. v Ljubljani.

To svoto (12 K 20 st.) hrani podružnični blagajnik.

Gospodarstvo.

c Monopol kave v Avstriji. Kakor poročajo nekateri časniki, bavi se avstrijsko trgovinsko ministerstvo zakonskim načrtom o uvedeni kavinega monopola.

c Drugi shod avstrijskega kmetijskega združenja se bo vršil v prvi polovici meseca oktobra na Dunaju.

c Podraženje dalmatinskega vina. Vsled slabega stanja vinogradov v Dalmaciji so cene dalmatinskega vina poskočile od 14 na 28 K od hl.

c Mednarodni združni shod. — V Hamburgu se bo vršil letos 8. mednarodni združni kongres. Rusi in Norvežani mislijo ob tej priliki napraviti poučno združno potovanje v Hamburg, odkoder se podajo na Angleško in v Belgijo.

Zadnje brzojavne vesti.

Prelom med Špansko in Vatikanom.

SAN SEBASTIAN 29. Ministerski predsednik Canalejas je poročal kralju o zadnji noti sv. Stolice in izjavil, da ne more vlada vsprejeti pogojev, ki jih stavlja Vatikan.

V tem smislu sestavi odgovor in bo nadaljeval protiklerikalni boj ter računa na zaupanje krone. Vlada je naložila poslaniku pri Vatikanu De Ojedu, naj odpotuje iz Rima. Canalejas smatra prelom z Vatikanom neizogibnim.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj lns. oddelku.

Ples na prostem priredijo kontovelski fantje dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne. — Ker je „Na hribu“ prijeten razgled in čisti zrak, pričakujejo obilne udeležbe Kontovelski fantje. 1157

Josip Stofa mizar-ski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizar-ska dela. 1224

V najem se odda hlev za konje ali dvonajstih murvsh. Več pove Pečenko, ulica Miramar št. 1. 1224

Učenca zmožnega deželnih jezikov, bivajočega v mestu, išče Ant. Jerkič, fotograf, Trst, via delle Poste 10. 1171

Proda se z vsemi potrebščinami in za 65 hl posode za 1400 K. — Išče se drug za odprto gostilno, ki razpolaga 1500 do 2000 K; dobiček velik. Obrniti se na Collarsich, kavarna Corso 9—11, 3.—6. 1350

Proda se šivalni stroj v dobrem stanju za K 80. Oglasiti se je pri vratarju v ulici G. Galati 18. 1350

Učenca sprejme trgovina jestvin s 1. septembrom. Prednost imajo oni, ki imajo veselje do trgovine. Porudbe pisati pod „Harmur“, poštnoštečje Barriera. 1237

Išče se vrtnarica z letnimi spricčevali s dvem ceklicam šestih let. Vešča mora biti popolnoma slovenskega in nemškega jezika ter v ročnih delih dobro izurjena. Gospice z znanjem glasbe imajo prednost. Ponudbe pošiljajo naj se pod „Letna spricčevala 88“ na Inzeratni oddelk Edinosti 1235

Uradnik za tukajšnji industrijski etablissement išče se za takojšnji nastop. Prosilci morajo biti zmožni italijanske in nemške in govoriti in pisati z najmanj enoletno prakso v trgovskih pisarnah. Želi se poznanja stenografije. P. nudbe s prepisi zadnjih šolskih in službenih spricčeval s podatki o referencah, prosijo se na Inzeratni odd. Edinosti pod „L. C. 29“. 1240

Veliki ples bo v nedeljo dne 31. t. m. v Avberu v gostilni M. Ukmar. 1243

V najem se odda veliko skladišče pripravno za vsako trgovino. Več se poizve v trgovini jestvin v ulici Commerciale 15. 1246

Dve lepi sobi meb irani, eventuel. s hrano se oddasti pri udovi v ul. Pondares št. 6, III. nad. 1247

Gospodična v šča slovenskega nemškega in deloma italijanskega jezika, z večletno prakso in izurjena v pisarniški stroki, želi dobiti službo kontoristinja ali pisarke v kaki trgovini. Naslov pove uprava „Edinosti“. 1139

Posestnik dovoljenja za restavracijo, kavar no in žganjarno išče podjetnika, kateri bi hotel otvoriti omenjeni lokal v mestu. Ponudbe do 1. avgusta 1919 pod „T. Z.“ na Inzeratni oddelk Edinosti. 1144

Proda se kavarna, ki obstoja že 30 let, ob obali za 14000 kron z dovoljenjem vred. — Žganjarna na zelo obljudenem mestu za 2400 K; gotov zaslužek. Obrniti se je na Collarsich, kavarna Corso 900

Kolo (bicikelj) skoraj novo s prostim tekom, se po ceni prod. Belvedere št. 3, Trgovina. 1245

Gospodična vešča slovenskega, italijanskega jezika želi stopiti v kako trgovino kot blagajničarka. Ponudbe pod „Spretna“ na Inzeratni oddelk Edinosti. 1242

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere št. 17 se toči izvrstno pivo in vino.

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja se dobivajo v „Slovenski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK, Trst, u. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3 lično v platno vezana K 4.

MIHAEL ZADNIK Trst

ulica Sorgente št. 2

kupi vole, ovce in ovne

ter kože istih.

Ponudbe, tudi pismene in brzojavne poslati je na gornji naslov.

ZOBODRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

Majcen Miloš .r.

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

prilagođa slavnamu občinstvu svojo mizar-nico. Izdeluje vsakovrstne, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO.

Izključno edini slovenski gostilničar

ki toči najboljše vino!

Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno

J. Leban, ul. Salice, Trst

pod steno ml. kjer toči dobro vipavsko po 72-64 stotink liter. Trsko po 64—56 stotink liter.

Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

SPREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

Delo dobro in z jamčeno. Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

Velika klobučarna

G. Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn. Specijaliteta: trdi angleški klobuki. Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8
Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja **Pozor!**

Vina

štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zam. pristna
SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago. AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna!
ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENE! PONUJAJTE SVOJE PRIDELKE!

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49
Sprejema naročila pogrebcev itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.
CENE ZMERNE.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah
Trst, ulica Belvedere št. 19 in ulica del Bosco št. 14.

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu da sem otvoril znano gostilno

„Pri Valentinu“, Trst
Barriera vecchia št. 34.

Točil bom pristna vina. — Dobra domača kuhinja cenj. gostom vedno na razpolago

Za obilen obisk se toplo priporoča

A. DEKLEVA.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje počeno kave.

Zaloga tu- in inozem. vin, šprita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penastih in certnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rens. konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovci slivovci in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-ličnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Res- pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.